

SOSIALISTISEN INTERNATIONALEN TILA JA TEHTÄVÄT

Raskainta nykyisessä kriisissä on se, että porvarillinen nationalismi, shovinismi on päässyt voitolle eurooppalaisen sosialismin virallisten edustajain enemmistöstä. Eivätkä kaikkien maiden porvarilehdet suotta välillä pilkkaa ja välillä taas armollisesti kehaise heitä. Ja sillä, ken haluaa pysyä sosialistina, ei ole tärkeämpää tehtävää kuin sosialismin kriisin syiden selvittäminen ja Internationalen tehtävien eritteleminen.

On olemassa ihmisiä, jotka pelkäävät tunnustaa sitä totuutta, että kriisi, oikeammin sanoen: II Internationalen vararikko on opportunistimin vararikko.

Viitataan esim. ranskalaisten socialistien yksimielisyyteen, siihen, että sosialismin vanhoissa puolueryhmissä on muka tapahtunut täydellinen uudestiryhmitys sotaan suhtautumista koskevassa kysymyksessä. Mutta tuollaiset viittaukset ovat virheellisiä.

Luokkien yhteistoiminnan puolustelu, sosialistisen vallankumouksen aatteesta ja vallankumouksellisista taistelumenetelmistä luopuminen, porvarilliseen nationalismiin mukautuminen, kansallisuuden tai isänmaan historiallisesti muuttuvien puitteiden unohtaminen, porvarillisen laillisuuden muuttaminen fetishiksi, luokkakannasta ja luokkataistelusta luopuminen siinä pelossa, että sysätään luotaan „laajat väestöjoukot” (lue: pikkuporvaristo), — sellaisia ovat epäilemättä opportunistimin aatteelliset perustat. Juuri tältä maaperältä onkin versonut II Internationalen johtajain enemmistön nykyinen shovinistinen, patrioottinen mieliala. Että heidän keskuudessaan ovat tosiasiallisesti

enemmistönä opportunistit, sen ovat osoittaneet monet eri havainnoitsijat jo aikoja sitten ja mitä erilaisimmilta puolilta. Sota on vain paljastanut erittäin nopeasti ja selvästi tuon enemmistön todellisen mittavuuden. Että kriisin poikkeuksellinen kärkevyys on aiheuttanut useita uudestiryhmiä vanhoissa puolueissa, se on ymmärrettävää. Mutta yleensä nämä uudestiryhmitykset ovat koskeneet vain yksilöitä. Sosialismin sisällä olevat suunnat ovat pysyneet entisinä.

Ranskalaisten sosialistien keskuudessa ei ole täydellistä yksimielisyyttä. Itse Vaillant, joka yhdessä Guesden, Plehanovin, Hervén y.m. kanssa ajaa shovinistista linjaa, on pakotettu tunnustamaan, että hän saa usein kirjeitä protestoivilta ranskalaisilta sosialisteilta, jotka osoittavat, että sota on imperialistista sotaa ja että Ranskan porvaristo on siihen yhtä syypää kuin muutkin. On muistettava, että paitsi voitolle päässyttä opportunistia, myös sotasensuuri tukahduttaa tällaisia ääniä. Englantilaisilla Hyndmanin ryhmä (englantilaisia sosialidemokraatteja — „Britannian sosialistinen puolue”)¹⁹ on luisunut täydellisesti shovinismiin samoin kuin suurin osa trade unionien puoliliberaalisista johtajistakin. Opportunistiseen „Riippumattomaan työväenpuolueeseen”²⁰ kuuluvat MacDonald ja Keir Hardie antavat shovinismille vastaiskun. Tämä on todella poikkeus yleisestä säännöstä. Mutta eräät vallankumoukselliset sosialidemokraatit, jotka ovat jo kauan taistelleet Hyndmania vastaan, ovat nyt eronneet „Britannian sosialistisen puolueen” riveistä. Saksalaisilla kuva on selvä: opportunistit ovat voittaneet, he riemuitsevat, he ovat „elementissään”. „Keskusta” Kautsky etunenässä on luisunut opportunistiin ja puolustaa sitä peräti vilpillisillä, halpamaisilla ja omahyväisillä sofismeilla. Vallankumouksellisten sosialidemokraattien keskuudesta kuuluu vastalauseita — niitä esittävät Mehring, Pannekoek, K. Liebknecht ja useat tuntemattomat Saksassa ja saksalaisessa Sveitsissä. Italiassa ryhmitys on niinikään selvä: äärimmäiset opportunistit, Bissolati ja kumpp., esiintyvät „isänmaan” puolesta, Guesden — Vaillant’in — Plehanovin — Hervén puolesta. „Avanti!” * lehden johtamat vallankumoukselliset

* — „Eteenpäin!”. *Toim.*

sosialidemokraatit („sosialistinen puolue”) taistelevat shovinismia vastaan ja paljastavat sotakehotusten porvarillisen saalistusluonteen saaden osakseen kehittyneempien työläisten suuren enemmistön kannatuksen²¹. Venäjällä likvidaattorien leiriin kuuluvat äärimmäiset opportunistit ovat jo korottaneet äänensä shovinismin puolesta referaateissaan ja sanomalehtikirjoituksissaan. P. Maslov ja J. Smirnov puoltavat tsarismia isänmaan puolustuksen varjolla (Saksa nähkääs uhkaa „miekan voimalla” tyrkyttää „meille” kauppasopimuksia, kun taas tsarismi on tukahduttanut ja tukahduttaa Venäjän väestön $\frac{9}{10}$ taloudellista, poliittista ja kansallista elämää nähtävästi *jollain muulla kuin miekan, ruoskan ja hirsipuiden voimalla!*) ja puolustelevat sosialistien menoa taantumuksellisiin porvariministeristöihin sekä sitä, että tänään äänestetään sotamäärärahojen ja huomenna uuden aseistuksen puolesta! Nationalismiin on luisunut Plehanovkin, joka naamioi venäläistä shovinismiaan ranskalaisrakkaudella, sekä Aleksinski. Jos päätellään Pariisissa ilmestyvän „Golosin”²² perusteella, niin säädylisimmän tuon kaverikunnan jäsenistä käyttäytyy Martov, joka antaa vastaiskuja niin saksalaiselle kuin ranskalaisellekin shovinismille, vastustaa sekä „Vorwärtsi” * että hra Hyndmania ja Maslovia, mutta pelkää julistaa päättäväistä sotaa koko kansainväliselle opportunismille ja sen „vaikutusvaltaisimmalle” puolustajalle, Saksan sosialidemokratian „keskustalle”. Vapaaehtoista sotapalvelukseen astumista on yritetty selittää sosialististen tehtävien täyttämiseksi (ks. Pariisissa asuvien venäläisten volontäärien, sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksellisten, ryhmän sekä myös puolalaisten sosialidemokraattien, Lederin y.m. julkilausumaa), mutta se on saanut kannatusta vain Plehanovilta. Puolueemme Pariisin jaoston enemmistö on tuominnut nuo yritykset. Puolueemme Keskuskomitean kannan saa lukija selville tämän numeron pääkirjoituksesta **. Palauttaaksemme mieleen sen, miten puolueemme katso-
musten muotoilu tapahtui, meidän pitää — väärinkäsitysten välttämiseksi — panna merkille seuraavat tosiasiat: ryhmä puolueemme jäseniä, voittaen suuria vaikeuksia sodan

* — „Eteenpäin”. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 11—20. *Toim.*

katkaisemien järjestöyhteyksien jälleenrakentamisessa, laati ensin „teesit” ja syyskuun 6—8 pnä uutta lukua pani ne kiertämään tovereiden keskuuteen. Sitten se lähetti ne sveitsiläisten sosialidemokraattien välityksellä kahdelle Luganossa (syyskuun 27 pnä) kokoontuneen italialais-sveitsiläisen konferenssin jäsenelle. Vasta lokakuun puolivälissä onnistuttiin palauttamaan yhteydet ja muotoilemaan puolueen Keskuskomitean kanta. Lehden tämän numeron pääkirjoituksessa esitetään „teesit” lopullisesti muotoiltuina.

Tällainen on lyhyesti sanoen asiointila Euroopan ja Venäjän sosialidemokratiassa. Internationalen vararikko on tosiaasia. Ranskalaisten ja saksalaisten sosialistien välinen sanomalehtiväittely on todistanut sen lopullisesti. Paitsi vasemmistosocialidemokraatteja (Mehring ja „Bremer Bürger-Zeitung” *) sen ovat tunnustaneet myös maltilliset sveitsiläiset sanomalehdet („Volksrecht” **). Yritykset, joita Kautsky on tehnyt tämän vararikon hämäämiseksi, ovat pelkurimaista kieräilyä. Ja tämä vararikko on nimenomaan opportunistin vararikko, opportunistin, joka osoittautui olevan porvariston vanki.

Porvariston kanta on selvä. Yhtä selvää on sekin, että opportunistit yksinkertaisesti vain toistavat sokeasti porvariston perusteluja. Pääkirjoituksessa sanotun lisäksi täytynee vielä sivumennen mainita niistä „Neue Zeitin” *** ivallisista kirjoituksista, että se muka juuri onkin internationalismia, kun toisen maan työläiset ampuvat toisen maan työläisiä isänmaan puolustamisen nimessä!

Isänmaata koskevaa kysymystä ei voida asettaa — vastamme me opportunisteille, — ottamatta huomioon kyseisen sodan konkreettista historiallista luonnetta. Tämä on imperialistista sotaa, s.o. pisimmälle kehittyneen kapitalismin aikakauden, kapitalismin *lopun* aikakauden sotaa. Työväenluokan pitää ensin „järjestäytyä kansakunnan puitteissa”, sanoo „*Kommunistinen Manifesti*” osoittaen samalla, *missä puitteissa ja millä ehdoilla* me tunnustamme kansallisuuden ja isänmaan porvarillisen järjestelmän välttämättöminä muotoina, ja siis myös porvarillisen isän-

* — „Bremenin Kansalaislehti”. *Toim.*

** — „Kansan Oikeus”. *Toim.*

*** — „Uuden Ajan”. *Toim.*

maan. Opportunistit vääristelevät tätä totuutta ulottaen sen, mikä pitää paikkansa kapitalismin syntymiskauden suhteen, koskemaan kapitalismin lopunkin aikakautta. Ja tästä kaudesta, proletariaatin tehtävistä taistelussa ei feodalismiin, vaan kapitalismin hävittämiseksi Kommunistinen Manifesti sanoo selvästi ja tarkasti: „työläisillä ei ole isänmaata”. On ymmärrettävää, miksi opportunistit pelkäävät tunnustaa tätä sosialismin totuutta ja miksi he useimmissa tapauksissa myös pelkäävät esiintyä avoimesti sitä vastaan. Sosialistinen liike ei voi voittaa vanhoissa isänmaan puitteissa. Se luo ihmiskunnan yhteiselämän uusia, korkeampia muotoja, jolloin *kaikkien* kansallisuuksien työtätekevien joukkojen oikeudenmukaiset vaatimukset ja edistykselliset pyrkimykset tyydytetään ensi kerran kansainvälisen yhtenäisyyden vallitessa, ehdolla, että hävitetään nykyiset kansalliset väliseinät. Niihin nykypäivien porvariston yrityksiin, joita se tekee työläisten hajottamiseksi ja toisistaan erottamiseksi vetoamalla vilpillisesti „isänmaan puolustukseen”, tietoiset työläiset vastaavat yrittämällä yhä uudelleen, kerran toisensa jälkeen saada aikaan yhtenäisyys eri kansakuntien työläisten kesken taistelussa kaikkien kansakuntien porvariston herruuden kukistamiseksi.

Porvaristo pettää joukkoja verhoamalla imperialistista rosvousta vanhalla „kansallisen sodan” ideologialla. Proletariaatti paljastaa tuon petoksen ja esittää tunnuksen imperialistisen sodan muuttamisesta kansalais sodaksi. Juuri tämä tunnus hahmoteltiin Stuttgartin ja Baselin päätöslauselmissa, joissa pidettiin silmällä nimenomaan nykyistä sotaa eikä sotia yleensä ja joissa ei puhuttu „isänmaan puolustuksesta”, vaan „kapitalismin romahduksen jouduttamisesta”, sodan aiheuttaman kriisin käyttämisestä tämän tarkoituksiperän saavuttamiseksi, Kommuunin esimerkistä. Kommuuni oli kansojen sodan muuttamista kansalais sodaksi.

Tällainen muuttaminen ei ole tietenkään helppoa eikä sitä voida suorittaa erinäisten puolueiden „tahdosta”. Mutta juuri sellainen muuttaminen piilee yleensä kapitalismin ja varsinkin kapitalismin lopun aikakauden objektiivisissa olosuhteissa. Ja sosialistien on tehtävä työtään tähän ja vain tähän suuntaan. Ei pidä äänestää sotamäärärahojen puolesta, ei pidä antaa perään „oman” maan (eikä

liittolaismaiden) shovinismille, pitää taistella ensi kädessä „oman” porvariston shovinismia vastaan, ei pidä rajoittua laillisiin taistelumuotoihin, kun kriisi on koittanut ja porvaristo on itse perunut luomansa laillisuuden, — tämä on se toiminnan *linja*, joka *johtaa* kansalaissotaan ja vie siihen yleiseurooppalaisen palon vissillä hetkellä.

Sota ei ole sattuma eikä „synti”, kuten kristilliset papit (jotka saarnaavat patriotismia, humanisuutta ja rauhaa yhtä hyvin kuin opportunistit) luulevat, vaan kapitalismin kiertämätön vaihe, joka on *kapitalistisen* elämän yhtä laillinen muoto kuin rauhakin. Meidän päiviemme sota on kansan sotaa. Tästä totuudesta ei seuraa se, että on antauduttava shovinismin „kansallisen” virran vietäväksi, vaan se, että kansoja jäytävät luokkaristiriidat tulevat säilymään ja ilmenemään sota-aikanakin, sodassakin ja sota-aikaa vastaavissa muodoissa. Sotapalveluksesta kieltäytyminen, sotalakko y.m.s. ovat sulaa typeryyttä, ne ovat viheliäisiä ja pelkurimaisia haaveita aseettomasta taistelusta aseistettua porvaristoa vastaan, hahattelua kapitalismin hävittämisestä ilman ankaraa kansalaissotaa tahi useita kansalais-sotia. Sosialistin velvollisuutena on propagoida luokkataistelua sotaväenkin keskuudessa; toiminta, joka on suunnattu kansojen sodan muuttamiseen kansalaissodaksi, on ainoaa sosialistista toimintaa kaikkien kansakuntien porvariston imperialistisen aseellisen yhteenoton kaudella. Alas pappishenkiset sentimentaaliset ja typerät huokailut „rauhasta hinnalla millä hyvänsä”! Kohottakaamme kansalaissodan lippu! Imperialismi on pannut Euroopan kulttuurin kohtalon yhden kortin varaan: tämän sodan jälkeen, ellei tapahdu useita menestyksellisiä vallankumouksia, seuraa pian muita sotia, — satu „viimeisestä sodasta” on typerä ja vahingollinen satu, poroporvarillinen „myytti” (niin kuin „Golos” aivan oikein sanoo). Ellei tänään, niin huomenna, — ellei nykyisen sodan aikana, niin sen jälkeen, — ellei tässä, niin lähinnä seuraavassa sodassa proletaarinen kansalaissodan lippu kokoaa ympärilleen satojen tuhansien tietoisien työläisten lisäksi miljoonia shovinismin nykyään harhaanjohtamia puoliproletaareja ja pikkuporvareita, joita sodan kauhut eivät tule vain pelottamaan ja masentamaan, vaan myös valistamaan, opettamaan, herättämään, järjestämään, karkaisemaan ja valmentamaan sotaan niin

„oman” maan kuin „vieraidenkin” maiden porvaristoa vastaan.

II Internationale on kuollut opportunistin voittamana. Alas opportunisti ja eläköön III Internationale, ei ainoastaan „loikkareista” (kuten „Golos” toivoo), vaan opportunistin puhdistettu III Internationale.

II Internationale on täyttänyt tehtävänsä siinä hyödyllisessä valmistelutyössä, jota on suoritettu proletaarijoukkojen ennakkojärjestämisen alalla sinä pitkänä „rauhallisenä” kautena, joka oli kaikkein ankarimman kapitalistisen orjuuden ja XIX vuosisadan viimeisellä kolmanneksella sekä XX vuosisadan alussa tapahtuneen nopeimman kapitalistisen edistyksen aikaa. III Internationalen tehtävänä tulee olemaan proletariaatin voimien järjestäminen vallankumoukselliseen hyökkäykseen kapitalistisia hallituksia vastaan, kansalaisotaan kaikkien maiden porvaristoa vastaan poliittisen vallan valloittamiseksi, sosialismin voiton puolesta!

„Sotsial-Demokrat” № 33,
marraskuun 1 p:nä 1914

Julkaistaan „Sotsial-Demokrat”
lehden tekstistä, joka on tarkistettu
käsikirjoituksen mukaan